

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**LEGVM PON||TIFICIARVM GRE-||gorij noni, seu
Decretalium pentateu-||chus**

Mesnart, Martin

Parisiis, 1555

xiii. De restitutione spoliatorum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-63486](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-63486)

cupatam queretur, huic ante omnem contentionem violenter ablata possessio redditor, restitutor. Si tamen eo volente aduersarius rem sui iuris esse probaturū se constituet: veritas inquiritor. hoc si probatum erit: ipse à sua intentione discedito. Alioquin ei res ablata restitutor.

Nam & si quis de possessione sua se violenter eiectum dicet: tametsi contrà non canonicè institutus dicetur, priùs de violenta eiectione quàm de canonica institutione agitor. etiam prædo secundum iuris rigorem restitutor.

Nemo verò re, nemo iure, quam, quòdve semel tamen vsurpauit, nisi tunc priùsve id eamve possederit, spoliatus accipitor. Excommunicatione semel in populum alicuius parrochiæ lata & obseruata nemo ius parrochiale cōtra diocesanum loci adsequitor.

At si rei cuius alicui à domino concessæ per detentorē ipsius pensio solui iussa & soluta erit: hic per ipsum possideto. Detentore mortuo donatarius sine vitio ipsam possessionem ingreditur. Eam donantis autoritate quærere ne cogitor. Si spoliabitur: restitutor. In ecclesia alicui conlegio capitulòve sic ab episcopo donata hoc iuris esto.

Item in qua possessione alicui pensionis & affectus, vt ita dicam, ius erit, ea occupata ipsi possessio plenè ac liberè, sicut ante occupationem habuerit, restitutor. Cui id mandatum erit, cū de hoc iure constabit, etsi nulla eius iuris spoliatio erit: vt qui eam occupat, reapse, plenè, ac liberè iuris eius possessionem dimittat, facito. Id

De restit. spoliatorum

nisi ipsa possessione dimissa factū ne accipitor. Quandiu enim in occupantis potestate erit ipsum iuris huiusmodi possessorem repellere vel admittere cum volet, libera possessio ne intelligitor.

12. *Olim.* Loci verò domino, à quo inuestitura peti, & cui manualis obedientia præstari debet, aduersus eum qui sine ipsius cōscientia possessionem erit ingressus, statim ex quo id ipsi innotescet vim vi repellere licet. Ei qui sic deiectus erit restitutio denegator. Si tamen dominus in eius qui sic possessionem ingressus erit offensam ius suum defendendo modum excessit: satisfactionem exhibere damnas esto.

7. *Conquerente.* Episcopi subiectos sibi clericos suis beneficiis sine manifesta & rationabili causa ne spoliant. Si faxint: cum fructibus inde perceptis restitutione facta si quid proponere volent: iudiciario ordine experiuntur.

4. *Andi-
ta.* Clericus quoque, qui in perpetuum ecclesiam suam abiurasset, super ea eum, cui se questionem non moturum promisit, ne molestato.

3. *Accepta.* Qui enim neque metu coactus, neque vi, sed spontanea voluntate in manibus superioris ecclesiam suam abiurasset, hanc sibi quasi violenter spoliato restitui frustra petito.

2. *Sollicitè.* Sin spoliatio erit: hanc renunciationis tempus præcedet aut sequatur, perquiritor. spoliatū ante post iuri suo sponte renunciaſſe vero simile ne esto. qui sic renunciaſſit si restitutionem petet: etsi contrà iuramentum & sponte facta renun-

ciatio proponetur, antequam restitutio fiat, aduersarii probatio ne admittitor. Spoliati testes ante, si erunt idonei, recipiuntor.

Neq; à violento possessore, neq; ab eo, qui clā & in furuo alterius possessionem ingressus dicitur, proposita criminalis obiectio aduersus restitui petentem admittitor. Ante restitutionem criminaliter agere ne permittitor. qui spoliasse arguetur, inimicus eius præsumitor. principalis causæ exequutio eius ergo ne retardator.

6. Item cū quis.

Contra eum autem qui neque spoliassit, neq; spoliari mandassit, nec spoliationem factam ratam habessit, etsi fors cum possideret alium ingredientem repulerit, interdictum vnde vi locum ne habeto. Is ad restitutionem ne compellitor.

15. Cum ad sedem.

Si tamen à spoliatore res in alium trās lata erit: contra eum qui scienter eam recepsit spoliatus qui possessionis commo dum amisit restitutionis beneficium habeto. huic iuris ciuilis rigor ne obstato. sic iniustè detinere & aliena inuadere æqualia fere censentor.

18. Sæpe.

Porrò nouus & violentus alienæ rei possessor fructus cum integritate quos vetus possessor, si ipsi possidere licuisset, percepisset, nedum à se perceptos, restituere, damna plenariè resarcire, & de inlatis iniuriis satisfacere compellitor.

11. Grauis

Si tamen inops erit qui alienas possessiones occupassit: nō ante ad restitutionem fructuum alienorū perceptorū, quàm taliter restitutus fiet, vt possit, compellitor. Sic inanis actio, quā inopia debitoris excludet, esto.

16. Olim. ij.

De restit. spoliatorum

8. *Ex irāf
missa.* Quæ mulier viro legitimè despōsata, & ab eo cognita erit, huic, si ab eo recedet, restituitor. Ab hoc tamen, quòd illi malum non inferet, sufficiens cautio recipitor. Si ita capituli eam odio prosequetur, vt meritò diffidat: probè & honestæ mulieri vsque ad causæ decisionē custodiunda committitor. Locus à viri & parentū eius violentia tutus delegitor.

14. *Ex par
te.* Quæ verò puella à parentibus in aliam domū nubtiarum spe tantum traducta erit, cum neq; sponsalia legitimūsvē cōsensu præcessint, neq; subsequuta fuerint, eius restitutio ne duitor. Cū nullum obligationis vinculum cōtractum fiet, nullo iuris possessionisve commodo destitutus quis sic accipitor.

10. *Ex cō-
questione.* Vir quoque si sine ecclesiæ iudicio vxorem à se remouebit: etsi matrimoniū adcusare proponet, & iudices super hoc impetrasset, vxori ante adcusationis ingressum id postulanti, atq; etiam post, si ea petita & denegata causam ingressa erit, restituitor. post super matrimonio causa auditor. ante in principali ne proceditor. si fiet: prouocatio esto.

13. *Literas* At si consanguinitas ab altero coniugū opponetur præsertim in gradibus lege diuina prohibitis, & probationes offerentur incontinenti paratè: in cæteris restitutio adiudicator, quoad cōmixtionem verò carnalem donec causa sine difugio terminetur, recepto tamē prius ab obiiciēte iuramento, quòd id dolo malo non faciat, maxumè si fama consentiet, restitutio differtor. Sin dilationes longiores expetentur: qui recessit

ad restitutionē plenariam per cēsūram ecclesiasticam compellitor . Hæc humiliter dū probationes offerentur thori negando cōsortium tolerator, cum offerentur, absolutio petita conceditor, & receptis probationibus proceditor . Si viri sævitia mulieri trepidanti sufficientem securitatem non dabit : ne restitutor . Alioquin sufficienti securitate prouisa ante causæ cognitionem coniux coniugi restitutor.

De dolo & contumacia. Tit. 14.

CUM aliis in negociis, tum in iudiciis maxumè dolus & contumacia absunto.

Qui legitimè citatus ad sibi statutum diem, ^{6. Cum di lecti.} vel etiam post expectatus neque veniet, neque sufficientem responsalem mittet, neque proxumè venturus certò sperabitur, quanquam se per literas vtcunque excusabit, contumax reputator, ad legitimas & moderatas expensas, quas aduersarius à tempore citationis emissæ ipsum expectando faxit, condemnator.

Legitima autem citatio hæc esto: reus ad certum terminum peremptoriè citator. Si non poterit reperiri : apud ecclesiam ipsius iudex citationis edictum per se vel alium publice proponi facito. ^{10. Venerabilis.}

Qui reus legitimè citatus erit, si se contumaciter absentasit: iudex actorem vel in possessionem rerum petitarum mittito, vel religionis intuitu cum reo mitiùs agēs possessionem sequestrari facito. post si quid aduersarii dolo maliciã ^{2. Ex literis.}